

Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid: motor voor beleid?

Een communicatiestrategie voor de toekomst

Mariska van der Sluis

April 2014

Deze communicatiestrategie is gericht op het vergroten van de bekendheid van de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid en de onderzoeken die zij tot nu toe heeft voortgebracht onder gemeenten. Tevens heeft het tot doel om de teams Milieu en Gezondheid van de GGD'en beter bij gemeenten in beeld te brengen en doet het concrete voorstellen om de samenwerking tussen gemeenten, de academische werkplaats en de teams milieu en gezondheid van de GGD'en te vergroten.

Dit plan, en het onderzoek dat heeft bijgedragen aan de totstandkoming ervan, is gerealiseerd in opdracht van de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid en financieel mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit ZonMw.

April 2014,

Erasmus Universiteit Rotterdam
Faculteit der Sociale Wetenschappen
Opleiding Bestuurskunde
Burgemeester Oudlaan 50
3062 PA Rotterdam
<http://www.eur.nl>

© Copyright 2014 by Erasmus University Rotterdam and Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid. No part of this report may be reproduced in any form by print, photo print, microfilm or any other means, without written permission from the copyright holder.

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Doelen communicatieplan	4
1.2	Onderzoek	4
1.3	Projectpartners en organisatie	5
1.4	Leeswijzer	5
2	Communicatiestrategie periode 2011-2013: een terugblik	6
3	Opzet Onderzoek	8
3.1	Doelen	8
3.2	Selectie geïnterviewden	8
3.3	Wetenschappelijke methodiek	9
3.4	Theoretische achtergrond	9
3.5	Begeleidingscommissie	11
4	Bekendheid Academische Werkplaats en teams Milieu & Gezondheid	12
4.1	Inleiding	12
4.2	Bekendheid met de teams Milieu & Gezondheid in de eigen regio	12
4.3	Bekendheid met de taken van de teams Milieu & Gezondheid	12
4.4	Bekendheid met (onderzoeken van) de Academische Werkplaats	13
4.5	Conclusies	15
5	Samenwerking met de Academische werkplaats/teams Milieu & Gezondheid	16
5.1	Inleiding	16
5.2	Samenwerking: de gemeente als onderzoekspartner	16
5.3	Samenwerking: het toepasbaar maken van onderzoeksresultaten	16
5.4	Academisch in onderzoek, praktijkgericht in de volgende fase	17
5.5	Conclusies	18
6	Communicatie en kennisuitwisselingsstructuren	20
6.1	Inleiding	20
6.2	Teams Milieu & Gezondheid	20
6.3	Regionale overlegstructuren	21
6.4	Nieuwsbrieven en websites	22
6.5	Social media	23
6.6	Conclusies	24

7	Communicatiestrategie toekomst	25
7.1	Inleiding	25
7.2	Bevindingen vanuit het onderzoek	25
7.3	Bekendheid taken teams mmk in kleinere gemeenten vergroten	25
7.4	Bekendheid met de academische werkplaats genereren	25
7.4.1	Direct contact en aansluiten bij regionale overlegstructuren	26
7.5	Samenwerking met gemeenten	27
7.6	Doelen komende periode	27
8	Middelen	28
8.1	Onderzoek	28
8.2	Communicatiemiddelen: genereren van bekendheid	28
8.3	Samenwerking	29
8.4	Vervolg	30
	Literatuur	31
	Bijlagen	32
	Bijlage 1: Overzicht informanten en leden begeleidingscommissie	32
	Bijlage 2: Vragenlijst beleidsmedewerkers face-to-face	33
	Bijlage 3: Vragenlijst bestuurders face- to-face	38
	Bijlage 4: Vragenlijst beleidsmedewerkers telefonisch	40
	Bijlage 5: Vragenlijst bestuurders telefonisch	43

1 Inleiding

De Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid (AW-MMK) wil graag weten hoe gemeenten de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid kennen, hoe ze tegen de werkplaats aankijken en op welke wijze de samenwerking in de toekomst het beste kan worden voortgezet.

In 2011 is de werkplaats een tweede fase ingegaan. Waar ze zich in de eerste jaren vooral richtte op langlopend academisch onderzoek, worden sinds 2011 ook kortlopende praktijkgerichte onderzoeken gefinancierd. Deze kortlopende trajecten zijn in veel gevallen door regionale GGD'en in samenwerking met gemeenten en universiteiten opgezet. De verwachting is dan ook dat de onderzoeken die uit de koker van de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid zijn voortgekomen, waardevolle informatie aan beleidsmakers en bestuurders biedt of heeft geboden die zich in hun functies met deze thema's bezig houden.

1.1 Doelen communicatiestrategie

Deze strategienota is gericht op het vergroten van de bekendheid van de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid en de onderzoeken die zij tot nu toe heeft voortgebracht onder gemeenten. Tevens heeft het tot doel om de teams Milieu & Gezondheid van de GGD'en bij gemeenten beter in beeld te brengen en doet het concrete voorstellen om de samenwerking tussen gemeenten, de academische werkplaats en de teams Milieu & Gezondheid van de GGD'en te vergroten.

1.2 Onderzoek

In het onderzoek dat aan dit document ten grondslag ligt, is in drie GGD regio's nagegaan hoe het inmiddels is gesteld met de bekendheid van de academische werkplaats en de teams Milieu & Gezondheid van de GGD ter plaatse. De interviews waren gericht op gemeenteambtenaren die zich in hun dagelijkse werkpraktijk met de thema's milieu, ruimtelijke ordening of volksgezondheid bezig houden. Het accent lag op ambtenaren milieu. Het contact tussen ambtenaren volksgezondheid van gemeenten en verschillende afdelingen binnen de GGD'en (waaronder ook milieu en gezondheid) is vanuit historisch perspectief vanzelfsprekender. De visie van ambtenaren milieu, zowel bestuurders als beleidsmedewerkers, komt in deze rapportage daarom wat uitgebreider aan bod.

Daarnaast is aan gemeenteambtenaren die aan een project van de academische werkplaats hebben deelgenomen gevraagd naar hun ervaringen. Hoe hebben ze de samenwerking ervaren? En zijn de resultaten bruikbaar in hun beleidspraktijk? En zoniet, wat is er dan nog nodig?

Tevens was het onderzoek gericht op het in beeld brengen van de manier waarop de bestuurs- en beleidspraktijk zich met nieuwe kennis voedt en, daarop aansluitend, wat

volgens de informanten de beste manier is om nieuwe kennis die uit de academische werkplaats voortkomt, bij hen voor het voetlicht te brengen.

1.3 Projectpartners en organisatie

Projectpartners in dit project zijn: De Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid, de GGD van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, GGD'en Rotterdam-Rijnmond en Limburg-Zuid en de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Uitvoerende partners zijn: de GGD van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en de Erasmus Universiteit Rotterdam (Bestuurskunde). De Erasmus Universiteit Rotterdam, capaciteitsgroep bestuurskunde (Mariska van der Sluis), nam als onafhankelijke partner de interviews met bestuurders en beleidsmakers af. Ook de analyses en de uitwerking ervan zijn door de Erasmus Universiteit uitgevoerd. De GGD van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (Dianne Alting) is projectleider van het onderzoek. Het onderzoek is mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van het Ministerie van VWS (ZonMw).

1.4 Leeswijzer

In deze rapportage wordt beknopt verslag gedaan van de communicatiestrategie van de academische werkplaats in de afgelopen jaren (hoofdstuk 2), worden de opzet en resultaten van het onderliggende onderzoek gepresenteerd (hoofdstuk 3 t/m 6), gevolgd door de aanbevelingen die uit dit onderzoek voortvloeien (hoofdstuk 7). Deze aanbevelingen zijn, omdat het een communicatiestrategie betreft, direct als doelen voor de toekomst gepresenteerd. In het laatste hoofdstuk (8) wordt gekeken welke middelen kunnen worden ingezet om de doelen te realiseren.

2 Communicatiestrategie periode 2011-2013: een terugblik

De Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid is negen jaar geleden opgericht en is één van de Academische Werkplaatsen Publieke Gezondheid in Nederland.

Academische Werkplaatsen bundelen kennis vanuit wetenschap, praktijk en beleid. De Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid (AW-MMK) beoogt een brug tussen deze gebieden te bewerkstelligen. Via deze academische werkplaats wordt in samenwerking met de GGD'en en verschillende universiteiten, probleemgericht onderzoek geïnitieerd. Voor dit probleemgericht onderzoek is, in elk geval tot 2015, subsidie beschikbaar. GGD'en kunnen, in samenwerking met universiteiten en gemeenten, een aanvraag indienen. Deze opzet heeft inmiddels geleid tot een breed scala aan afgerond onderzoek.

In 2011, bij aanvang van de tweede tranche van de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid is communicatie en overdracht van resultaten van onderzoek een belangrijk doel van de academische werkplaats geworden. De communicatie richting gemeenteambtenaren is daarbij als een belangrijk speerpunt geformuleerd.¹

Voor gemeenteambtenaren, zowel bestuurders als beleidsmakers, zijn toen de volgende communicatiedoelen geformuleerd:

- 1) Op de hoogte zijn van de doelstellingen en werkzaamheden van AW-MMK.
- 2) Kunnen herkennen welke praktijkgerelateerde onderwerpen als basis voor onderzoek kunnen dienen.
- 3) Weten dat zij door AW-MMK ondersteund kunnen worden in het uitvoeren van door hen geïnitieerd onderzoek.
- 4) Op de hoogte zijn van de door AW-MMK gegenereerde onderzoeksuitkomsten.

Om deze doelen te bereiken heeft de academische werkplaats in haar communicatieplan de wens uitgesproken om de volgende middelen in te zetten:

- 1) Waar mogelijk gebruik maken van de al bestaande communicatiekanalen. Bijvoorbeeld via de nieuwsbrief/mails van de diverse GGD'en of GGD Nederland.
- 2) Organiseren van bijeenkomsten:
Door als GGD en uitvoerend onderzoekers regelmatig bijeenkomsten te organiseren en daar portefeuillehouders en beleidsambtenaren voor uit te nodigen worden zij op de hoogte gebracht van de doelstellingen, werkzaamheden en onderzoeksresultaten van AW-MMK.

¹ Communicatieplan Academische Werkplaats MMK, maart 2012

- 3) Aansluiting vinden bij bijeenkomsten van de GGD met beleidsambtenaren. AW-MMK zorgt ervoor betrokken te worden bij reguliere bijeenkomsten van de GGD met beleidsambtenaren milieu en volksgezondheid om praktijk gerelateerd onderzoek onder de aandacht te brengen. Hierbij wordt enerzijds gefocust op medische milieukunde als onderwerp, maar daarnaast ook op onderwerpen op het gehele gebied van de openbare gezondheidszorg.
- 4) Externe begeleidingscommissies samenstellen met een wethouder of ambtenaar van een van de bij het onderzoek betrokken gemeenten. Hierdoor kunnen bestuurders of ambtenaren hun inbreng geven in de opzet en uitvoering van het onderzoek, zodat onderzoeksresultaten beter te vertalen zijn naar het lokale beleid. Op deze manier wordt ook voor bestuurders en beleidsmakers duidelijk wat de meerwaarde kan zijn voor het lokale beleid.
- 5) Via de bestaande landelijke GGD vakgroepen informatie verstrekken. (vakgroep MMK, vakgroep communicatie, vakgroep AGZ, vakgroep epidemiologie, vakgroep gezondheidsbevordering, vakgroep infectieziekten.
- 6) Digitale nieuwsbrief AW-MMK en website:
Door digitale nieuwsbrieven worden alle genoemde beleidsmakers op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen van AW-MMK. Waar mogelijk wordt dit geïntegreerd in reguliere communicatiemiddelen tussen GGD en beleidsmakers. De digitale nieuwsbrief bevat doorlinken naar de website van AW-MMK.
- 7) Versturen van persberichten. (specifiek aandacht voor artikelen in tijdschriften voor ambtenaren, aansluiting zoeken bij VNG en haar publicatiemogelijkheden)

In het onderzoek dat aan dit communicatieplan ten grondslag ligt en waarvan in de volgende hoofdstukken verslag wordt gedaan, is in drie GGD regio's nagegaan hoe het inmiddels is gesteld met de bekendheid van de academische werkplaats onder bestuurders en beleidsmakers. Het onderzoek gaat niet precies na in hoeverre bovenstaande communicatiemiddelen zijn benut, maar heeft de bestuurder en beleidsmaker en de wijze waarop zij zich met informatie voeden, als uitgangspunt genomen.

3 Opzet Onderzoek

3.1. Doelen

Het onderzoek dat aan deze communicatiestrategie ten grondslag ligt, diende een drietal doelen, die samenhangen met de doelen zoals die voor dit nieuwe communicatieplan zijn geformuleerd:

- 1) Inzicht verschaffen in de bekendheid met de (taken van) de teams Milieu en Gezondheid van de regionale GGD'en, de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid en de kennis die zij tot nu toe heeft voortgebracht.
- 2) Inzicht krijgen in de mogelijkheden om de samenwerking met gemeenten bij een vervolg na 2015 te versterken. Het onderzoek laat zien hoe deze samenwerking het beste kan worden vormgegeven.
- 3) Inzicht krijgen in wijze waarop ambtenaren en bestuurders, gericht op MMK, zich voeden met informatie. Daartoe is in de gesprekken het netwerk van de informanten in kaart gebracht (inclusief samenwerkingsverbanden en overlegstructuren).

3.2 Selectie geïnterviewden

De Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid heeft de aangesloten GGD'en gevraagd of zij mee wilden en konden werken aan dit onderzoek. Op dit verzoek hebben onder meer de GGD van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, de GGD uit Rotterdam-Rijnmond en de GGD Zuid-Limburg positief gereageerd. Omdat deze GGD'en ook de capaciteit hadden om zitting te nemen in de begeleidingscommissie die voor dit project is samengesteld, is besloten om het onderzoek in deze drie regio's uit te voeren.

Er was budget voor maximaal 9 diepte-interviews en, aanvullend, een gelijk aantal telefonische gesprekken. Besloten is om deze interviews min of meer evenredig over de geselecteerde regio's te verdelen. Bij de selectie van personen is gelet op de functie (bestuurder danwel beleidsmaker en werkzaam op het gebied van milieu, ruimtelijke ordening of gezondheid). We hebben getracht in iedere regio enkele bestuurders en beleidsmakers te spreken en qua spreiding rekening te houden met het verschil grote/kleine gemeenten. De informanten die op locatie (face-to-face) zijn geïnterviewd zijn door de medewerkers milieu en gezondheid van de betrokken GGD'en aangedragen. De meeste telefonische gesprekken zijn gevoerd met informanten die niet door de GGD'en zijn aangedragen. Dit is een bewuste keuze geweest, om een beter beeld te kunnen krijgen van de bekendheid met de teams milieu en gezondheid van de regionale GGD'en en de (onderzoeken van) de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid.

3.3 Wetenschappelijke methodiek

Alle geïnterviewden zijn uitvoerig gesproken, waarbij gebruik is gemaakt van een semigestructureerde vragenlijst, zodat de antwoorden kunnen worden vergeleken. Alle vragen, zowel in de vragenlijst voor de face-to face interviews als de daarvan afgeleide telefonische vragenlijst, waren open geformuleerd om de informant zoveel mogelijk de ruimte te geven zijn of haar verhaal te doen. De vragenlijsten zijn als bijlage in dit rapport opgenomen. De face to face interviews vonden doorgaans plaats op de werklocatie van de geïnterviewden. Er zijn in totaal 12 personen face-to-face geïnterviewd, daarnaast zijn er 6 aanvullende en doorgaans telefonische gesprekken met betrokkenen gevoerd. De diepte-interviews zijn op band opgenomen en zijn integraal uitgewerkt. Een overzicht van de informanten is in de bijlage opgenomen.

3.4 Theoretische achtergrond

Bij de opbouw van de vragenlijst is het wetenschappelijke uitgangspunt gehanteerd dat kennis niet als iets statisch wordt beschouwd, maar als een product² dat, gelet op de gebruiker, gedurende het kennisproces aanpassing behoeft. Wil de kans dat een bepaalde groep mensen kennis tot zich neemt worden vergroot dan is het nodig om nieuwe kennis niet vanzelfsprekend als 'af' te beschouwen als het in een wetenschappelijk rapport is geproduceerd. Het eigen maken van nieuwe kennis is een proces waarbij ook andere zaken (denk aan de vorm en de context waarin de nieuwe kennis wordt gepresenteerd) een belangrijke rol spelen.

Alvorens hier nog iets dieper op in te gaan nog enige achtergrond over het begrip kennis: er kunnen grofweg drie vormen van kennis worden onderscheiden. De grenzen tussen deze vormen van kennis kunnen niet altijd even helder getrokken worden, maar laten zien dat kennis verschillende vormen kan aannemen. Deze vormen zijn vaak alle drie in een proces van kennisoverdracht aanwezig. Het gaat om:

- 1) 'Harde, feitelijke' informatie, die bijvoorbeeld is terug te vinden in onderzoeksrapporten en databestanden.

De informatie die de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid de afgelopen periode heeft voortgebracht en die in rapporten is neergelegd, kunnen we tot deze vorm van kennis rekenen. Deze kennis is gebaseerd op wetenschappelijk gefundeerde en geaccepteerde informatie. Het gaat hier dus om informatie die doorgaans als feit wordt beschouwd.

² Riley, 2012

2) Kennis als zijnde de bril waarmee actoren informatie interpreteren. Het gaat hier om kennis als de manier waarop waardering en betekenis aan informatie wordt geven (interpretaties van feitelijke kennis) .

Relevant voor deze communicatiestrategie is de bril waarmee bestuurders en beleidsmakers, die zich in hun werk richten op de thema's RO/milieu/gezondheid, de informatie uit de AW-MMK-onderzoeken interpreteren. Maar ook de manier waarop bestuur en beleid tegen de academische werkplaats en de GGD in het algemeen aankijkt, is van belang. Dat bepaalt namelijk ook voor een deel of en hoe de informatie vanuit de academische werkplaats wordt geconsumeerd en geïnterpreteerd. Een deel van de vragen, opgenomen in de vragenlijst, gaat dan ook over de wijze waarop respondenten tegen de GGD en de academische werkplaats aankijken.

3) Kennis als vaardigheden en competenties waarover personen en organisaties beschikken. Het gaat dan om de vraag hoe om te gaan met (al dan niet complexe) kennisoverdracht in bijvoorbeeld besluitvorming, hoe je dit proces begeleidt en tot een succes maakt, zowel als organisatie en als individu. Is de GGD er in de afgelopen jaren voldoende in geslaagd om wetenschappelijke kennis in haar netwerk, bij gemeenten, verder te brengen? Hoe hebben de teams Milieu & Gezondheid een onderzoek van AW-MMK aan de man gebracht?

Wordt op deze wijze naar kennis gekeken, dan wordt de wijze waarop de kennis die de academische werkplaats heeft voortgebracht en de wijze waarop ze is gepresenteerd aan bestuurders en beleidsmakers, relevant. Ook het kennisproces (vroeg samenwerking met verschillende partijen bijvoorbeeld) wordt dan interessant om naar te kijken. In de afgelopen periode is ingezet op financiering van projecten die tot stand zijn gekomen met gemeenten. Is dit bevorderlijk geweest voor het kennisproces? Alle onderzoeken zijn ook in de vorm van rapportages op de website te vinden. Een vraag is of dit bestuurders en beleidsmakers voldoende heeft geboden om de informatie die erin is opgenomen tot zich te nemen. In de vragenlijst ten behoeve van het onderzoek dat aan dit document ten grondslag ligt, zijn bijvoorbeeld vragen opgenomen die betrekking hebben op de website en nieuwsbrief (kennende informanten deze? wordt de site geraadpleegd?)

De academische werkplaats ziet graag dat de kennis die vanuit de werkplaats wordt gegenereerd, wordt gebruikt door bestuurders en beleidsmakers. Van Buuren (2006) combineert in zijn stromenmodel de grilligheid van besluitvormingsprocessen met de drie in de vorige alinea geschetste vormen van kennis. Hij benoemt drie kennisstromen in een besluitvormingsproces: het spoor van feitenvorming, het spoor van beeldvorming en een spoor van wilsvorming. De ambities van bestuurders en beleidsmedewerkers (wilsvorming) ten aanzien van een probleem vloeien voort uit hun referentiekader: via

hun referentiekader beoordelen ze een bepaald probleem en maken ze de afweging voor welke beleids optie ze kiezen (beeldvorming). Vaak is er een grote hoeveelheid kennis van en over een probleem en de mogelijke oplossingen beschikbaar (spoor van feitenvorming) en wordt deze, mede afhankelijk van het referentiekader en de ambities van de actoren, op verschillende manieren ingezet.

Van Buuren laat daarmee eigenlijk zien dat in besluitvormingsprocessen de feitelijke kennis, zoals die in een rapport wordt gepresenteerd, slechts een onderdeel vormt van het besluitvormingsproces en dus ook dat kennis nemen van nieuwe kennis niet automatisch betekent dat deze kennis ook toegepast zal worden.

Met deze gedachtengang in het achterhoofd zijn gemeenteambtenaren uitvoerig bevraagd over de wijze waarop ze zich met nieuwe kennis voeden en of dit strookt met de werkwijze van de academische werkplaats en de teams milieu en gezondheid zoals die nu wordt gehanteerd om nieuwe kennis over te brengen.

Naast de informatie die de geïnterviewden verstrekten is voor de totstandkoming van deze strategie gebruik gemaakt van informatie uit wetenschappelijke artikelen. Ook heeft een aantal bijeenkomsten, zoals die van de begeleidingscommissie van dit onderzoek, nieuwe kennis opgeleverd. Een lijst met geraadpleegde bronnen is in de bijlage van dit plan opgenomen.

Omdat de omvang van het onderzoek beperkt is, worden geen generaliserende uitspraken, geldend voor 'De Nederlandse beleidsmaker of bestuurder' gedaan. Ook opvattingen 'typisch geldend' voor bestuurders of 'heel erg van toepassing op beleidsmakers', de twee groepen waar we ons in dit onderzoek op richten, kunnen met de beperkte omvang van dit onderzoek niet worden gemaakt. Wel kunnen we door kwalitatieve generalisatie (abductie) eigenschappen van wat door in onze interviews is waargenomen, vergelijken met de situatie in het algemeen.³

3.5 Begeleidingscommissie

Voor dit onderzoek is een begeleidingscommissie geformeerd. De begeleidingscommissie is tijdens het project twee keer om advies gevraagd: één keer voorafgaand aan de dataverzameling, en op het moment dat het concept-plan gereed was. Ze heeft de selectie van de te interviewen doorgenomen personen doorgenomen, gaf advies over de opzet en inhoud van de interviews en op de conceptversie van deze communicatiestrategie. Een lijst met deelnemers aan de begeleidingscommissie is in de bijlagen opgenomen.

³ Baarda et al, 2005

4 Bekendheid Academische Werkplaats teams Milieu & Gezondheid

4.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk zijn drie doelen geformuleerd die aan dit onderzoek ten grondslag liggen. In de komende paragrafen worden de bevindingen gericht op het eerste doel, te weten *‘inzicht verschaffen in de bekendheid met de teams Milieu en Gezondheid van de regionale GGD’en, de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid en de kennis die zij tot nu toe heeft voortgebracht’* gepresenteerd.

4.2 Bekendheid met (taken van) de teams milieu & gezondheid van de GGD in de eigen regio

De informanten die door de bij dit project betrokken GGD'en zijn aangedragen, waren bijna allemaal goed bekend met de teams milieu en gezondheid van de GGD in hun regio. De informanten kennen de individuele medewerkers van de teams milieu en gezondheid doorgaans bij naam en hebben geregeld contact. Dit is gezien het feit dat ze zijn aangedragen niet verwonderlijk te noemen. Wel geven ze aan dat contact vaak plaatsvindt op initiatief van de gemeenteambtenaar, die zich met een vraag tot de medewerker van de GGD wendt. De mmk-ers nemen naar het idee van de informanten in het contact met gemeenten vaker een reactieve houding aan:

Astrid Vermeulen, beleidsmedewerker omgevingsverstoring, Gemeente Maastricht:
“Als ik iets heb dan neem ik gewoon rechtstreeks contact op (...) Heel af en toe (...) hebben ze een vraag of iets wat speelt of een project waar ze van gehoord hebben en willen ze daar meer vanaf weten. Dan vragen ze wat er dan precies speelt, wat er precies aan de hand is. Maar dit komt niet vaak voor.”

Om een indicatie te krijgen van de algemene bekendheid met de teams Milieu en Gezondheid is besloten om voor de telefonische gesprekken hoofdzakelijk informanten te benaderen die niet via de bij het onderzoek betrokken GGD'en zijn aangedragen. Het beeld dat hieruit is ontstaan, is wisselend: sommige informanten zijn goed bekend met de teams Milieu en Gezondheid van de GGD in hun regio. De informanten in de regio Gelderland –Midden waren bijvoorbeeld goed bekend met de teams, ook zij die werkzaam waren voor de kleinere gemeenten. In de regio's Rotterdam Rijnmond en Zuid-Limburg was dat anders. De ambtenaren uit de kleinere gemeenten in deze regio's waren wel eens in contact gekomen met een GGD-medewerker van het team, maar echt bekend was men er niet altijd mee.

4.3 Bekendheid met de taken van de teams Milieu & Gezondheid

Opvallend was dat de informanten werkzaam in de grote steden (Arnhem, Rotterdam en Maastricht) op de hoogte waren van de mogelijkheid om de teams Milieu en Gezondheid onderzoek te laten verrichten op medisch milieukundig gebied, maar de informanten in de kleinere gemeenten niet (Ede, Zevenaar, Schiedam) of in beperkte mate (Capelle aan de IJssel, Beek, Duiven).⁴

Peter Swart, bestuursadviseur omgevingskwaliteit, Gemeente Arnhem:

“Ik weet ze (de GGD, red.) te vinden, ja. We hebben ze een keer ingezet voor een ondersteunend onderzoek voor de structuurvisie. Dan kun je aangeven wat nou plaatsen in Arnhem zijn waar je niet moet bouwen? Of waar je geen economische activiteiten moet clusteren, omdat (...) de gezondheidsschade toeneemt. Daar hebben zij dus een stukje over geschreven. En dat is ook meegenomen in de structuurvisie.”

De geïnterviewde ambtenaren in kleinere gemeenten blijken, als ze in de gesprekken worden geïnformeerd over de mogelijkheden die de GGD op dit vlak biedt, wel geïnteresseerd in de GGD als onderzoekspartner.

Ron van Zon, beleidsmedewerker Gezondheid, gemeente Capelle aan den IJssel:

“Vorig jaar was die informatiebijeenkomst en toen is iemand van de GGD hier geweest om collega’s van Stadsontwikkeling en mijn collega’s bij te praten over wat het team Milieu en Gezondheid inhoudt en wanneer je een beroep op ze kunt doen. Vanaf die tijd zijn wij voorzichtig aan het aftasten wat wij in het vat kunnen gieten.”

De informanten uit de kleinere gemeenten geven aan doorgaans contact met de teams milieu en gezondheid uit de eigen regio te zoeken wanneer zij vragen of verzoeken van burgers krijgen en ze hen zelf niet verder kunnen helpen (denk aan klachten over laagfrequent geluid zonder te herleiden oorzaak, effecten van luchtvervuiling op een bepaalde locatie e.d.).

4.4 Bekendheid met de (onderzoeken van) de Academische Werkplaats Milieu & Gezondheid

Bij aanvang van de tweede fase van de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid is geconstateerd dat de werkplaats nog nauwelijks bekendheid onder gemeenten genoot.⁵ Destijds is daarom de ambitie uitgesproken om de bekendheid onder gemeenten te verbeteren, omdat, zo werd toen ook geconstateerd, juist gemeenten veel baat kunnen hebben bij de uitkomsten van de onderzoeken. Bovendien werken de

⁴ Daarbij kan worden aangetekend dat de gemeente Maastricht wel aangeeft hier nauwelijks gebruik van te maken, vanwege vermeende capaciteitsproblemen bij de GGD Zuid-Limburg.

⁵ Zie Communicatieplan Academische Werkplaats MMK 2011-2015

GGD'en in opdracht van gemeenten en zijn zij indirect dus ook opdrachtgever en medefinancier van de werkplaats.

De bekendheid met de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid bleek ook nu onder alle informanten zeer gering. Van alle ambtenaren die voor dit onderzoek zijn geraadpleegd, waren alleen de twee geïnterviewden die bij een project betrokken zijn geweest, op de hoogte van het bestaan van de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid.

De vraag is of onbekendheid met de naam als iets negatiefs moet worden beschouwd. Het kan zijn dat de onderzoeken uit de koker van de academische werkplaats wel bekendheid onder de informanten genieten, maar dat de academische werkplaats als partner onderbelicht is gebleven. Daarom is voorafgaand aan de gesprekken een overzicht van de lopende en afgeronde projecten vanuit de werkplaats aan de informanten toegezonden. Met daarbij de vraag of dit voorafgaand aan het gesprek doorgenomen kon worden. Een enkele keer is de lijst ter plekke getoond en om een reactie gevraagd. Aan de telefonische informanten is deze lijst vooraf niet getoond, aan hen is tijdens het gesprek gevraagd om even op de computer naar de website van de academische werkplaats te kijken. Het beeld dat uit de gesprekken ontstaat, is dat de informanten die niet bij een onderzoek betrokken zijn geweest, de onderzoeken doorgaans ook niet kennen. Daarbij moet worden vermeld dat de lijst die aan de informanten is getoond zowel lopende als afgeronde onderzoeken bevatte. Aangezien lopende onderzoeken slechts in beperkte kring bekend zijn, is het niet verwonderlijk dat de informanten deze nog niet kennen.

Astrid Vermeulen, beleidsmedewerker omgevingsverstoring, gemeente Maastricht

“Dat FRESH, van die ventilatie van klaslokalen, daar heb ik wel eens van gehoord. Omdat wij hier met een school langs de A2 bezig waren (...), maar ik ken het rapport bijvoorbeeld niet (...). En de rest van de onderzoeken zegt me ook niets.”

Ron van Zon, beleidsmedewerker gezondheidsbeleid, gemeente Capelle aan den IJssel:

“Ik ben niet bekend met deze onderzoeken en ik wist überhaupt niet dat deze academische werkplaats bestond.”

Het onderzoek naar de bruikbaarheid van de roetindicator⁶ vormt hierop, vooral in de regio Rotterdam, een uitzondering. Bestuurders en beleidsmakers uit deze regio zijn goed op de hoogte van het onderzoek. In Capelle aan den IJssel en Schiedam was men bijvoorbeeld bekend met het onderzoek, zo bleek uit de gesprekken. Deze steden

⁶ Van der Sluis, M.; Bestuurlijke bruikbaarheid van een roetindicator, kansen en beperkingen van een nieuw instrumentarium om de gezondheidseffecten van roet (EC) te berekenen, 2012

hadden niet deelgenomen aan het bestuurlijk onderzoek naar de bruikbaarheid van de roetindicator. De informatie was via collega's en de DCMR (Milieudienst Rijnmond) bij de informanten terechtgekomen.

De informanten geven allen na bestudering van de lijst aan dat zij de onderzoeken wel erg interessant vinden en er graag meer over te weten willen komen. Ze zeggen het jammer te vinden dat ze niet eerder van de onderzoeken c.q. het bestaan van de academische werkplaats op de hoogte waren.

4.5 Conclusies

Uit het onderzoek blijkt dat de informanten in de drie GGD-regio's redelijk goed bekend zijn met de teams Milieu en Gezondheid. Informanten uit de grote steden zijn beter op de hoogte van het takenpakket en zijn bekend met het feit dat de GGD ook ingeschakeld kan worden voor milieugezondheidseffectonderzoeken. In kleinere gemeenten is dit dikwijls anders: de medisch milieukundigen worden vooral geraadpleegd als ze vragen hebben over specifieke situaties. Met de mogelijkheid de teams in te schakelen om onderzoek te verrichten zijn ze minder bekend. De bekendheid met de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid of haar onderzoeken was gering. Van alle informanten die voor dit onderzoek zijn geraadpleegd, waren alleen de geïnterviewden die bij een project betrokken zijn geweest, op de hoogte van haar bestaan.

5 Samenwerking Academische Werkplaats / teams Milieu & Gezondheid

5.1 Inleiding

Een tweede ambitie van het onderzoek was om inzicht te krijgen in de mogelijkheden om de samenwerking met gemeenten, nu en bij een vervolg na 2015, te versterken. In de komende paragrafen wordt duidelijk hoe gemeenteambtenaren een nauwere samenwerking, gerelateerd aan de academische werkplaats en de onderzoeken die zij heeft voortgebracht, voor zich zien.

5.2 Samenwerking: de gemeente als onderzoekspartner

Met ingang van de tweede fase van de Academische Werkplaats in 2011 is nadrukkelijk ingezet op samenwerking met gemeenten door ook kortlopend toegepast onderzoek te subsidiëren dat in samenwerking met gemeenten is opgezet. De gedachte hierachter was ook om onderzoek op te starten dat goed aan sluit bij de beleidspraktijk, juist door de samenwerking met gemeenten. Deze manier van onderzoek doen wordt door alle informanten gewaardeerd. Wanneer ze nog niet bij onderzoek betrokken zijn geweest, dan kunnen ze zich voorstellen dat ze positief op een verzoek vanuit de GGD reageren als ze om deelname zouden worden gevraagd. Sommigen hebben zelfs al ideeën klaarliggen. Ze zien de subsidiëring vanuit een academische werkplaats als een kans om, zeker in deze tijd waarin de middelen beperkt zijn, toegepast onderzoek op te starten.

5.3 Samenwerking: het toepasbaar maken van de onderzoeksresultaten in de lokale beleidspraktijk.

De informanten, ook degenen die bij onderzoek betrokken zijn, zien de onderzoeken van de academische werkplaats in eerste instantie als waardevolle achtergrondinformatie. Willen ze de informatie toepassen in de eigen beleidspraktijk, dan is daar naar hun idee een extra stap voor nodig: dat de betrokken partijen om tafel gaan zitten om te kijken wat ze met de bevindingen in de lokale beleidspraktijk zouden kunnen doen. De informanten zien dat als de beste mogelijkheid om de samenwerking met de academische werkplaats en de teams milieu & gezondheid van de GGD in de eigen regio te versterken.

De gemeenteambtenaren, zowel bestuurders als beleidsmakers, zouden graag zien dat de 'eigen' GGD het initiatief neemt om betrokken lokale partijen bij elkaar te brengen. De redenering is: de GGD of daaraan gerelateerde academische werkplaats komt met nieuwe voor onze regio relevante informatie; dan zijn zij de meest logische partij om in elk geval de eerste vervolgstap te zetten. Daarmee zeggen ze niet dat de GGD een eventueel implementatieproject zou moeten uitvoeren, maar wel dat ze bij voorkeur de

faciliterende partij zijn om te kijken hoe een lokaal implementatieproject opgezet kan worden.

Hans van Ammers, hoofdadviseur openbare ruimte, gemeente Arnhem:

“Als het onderzoek is afgelopen en het is opgeleverd, dan verwacht ik eigenlijk dat ze er iets mee gaan doen naar ons toe.(..) Dat gebeurt te weinig, ik moet daarom vragen, ja dat heeft dan misschien weer te maken (..) met het ongemak wat je naar elkaar hebt, (..) ik weet niet goed waar ‘m dat in zit.”

De zichtbaarheid van de teams Milieu & Gezondheid en wat zij bieden, zouden door de GGD zelf meer mogen worden vergroot, zo is de mening van diverse informanten. In verschillende gesprekken werd duidelijk dat men wel met de GGD om tafel zit, maar dat de teams Milieu en Gezondheid en wat zij te bieden hebben niet of nauwelijks aan bod komt.

Sjef van Groningen, wethouder Jeugd, Gezondheid en Burgerparticipatie, gemeente Duiven:

“Ik kan mij in de afgelopen 3 jaar niet herinneren dat wij ooit iets van de academische werkplaats op de agenda of een portefeuillehoudersoverleg binnen de VGGM gezien hebben. Het kan ook zijn dat ik niet goed opgelet heb, maar volgens mij is dat niet zo.(...) Nou kun je natuurlijk fantastische onderzoeken doen en constateren dat het nu goed is - of wat minder goed en in de toekomst nog slechter wordt, maar wat moeten we dan doen? (...)Ik heb nog niet gezien dat dat ook werkelijk vertaald wordt in effecten of maatregelen.”

Een ander:

Jouke van Winden, wethouder Milieu, gemeente Capelle aan de IJssel:

“Tot nu toe denk ik dat je kunt zeggen dat de GGD (...) medische milieukunde nooit onder onze aandacht heeft gebracht (...) Als zij iets te bieden hebben waarvan zij vinden dat het van belang is voor de volksgezondheid, ja dan moeten zij ook in eerste instantie zeggen: er is misschien wel een probleem, wij vinden dat jullie er iets aan zouden moeten doen en wij kunnen je daarbij helpen. Maar die actie is er, denk ik, nog nooit geweest.”

In dit onderzoek zijn geen medewerkers van de GGD-en bevroegd. Onduidelijk is welke redenen aan te wijzen zijn voor de, naar het zich laat aanzien, magere communicatie over de teams Milieu & Gezondheid.

Ook mag de Academische Werkplaats Milieu & Gezondheid volgens enkele informanten ook op andere manieren wat meer door de GGDén onder de aandacht worden gebracht:

Ron van Zon, beleidsmedewerker gezondheidsbeleid, gemeente Capelle aan den IJssel:

“De gemeenteraad stelt ieder jaar een behoorlijke hoeveelheid geld beschikbaar aan de GGD om aan allerlei activiteiten te voldoen, maar wat er nu precies achter zit? (...) Dan denk ik: GGD, ga je presenteren, laat je zien. Op papier gebeurt er langzamerhand wat, wij krijgen die jaarverslagen, de halfjaarverslagen, er wordt wat meer beschreven. Dan krijg je zoveel onderzoeken medische milieukunde, zoveel onderzoeken technische hygiënezorg. Maar wat dat nu inhoudt, dat staat er niet. (...) Maar het promoten, zichzelf bekend maken, dat zit er nog niet heel erg in, nee.”

De academische werkplaats of de uitvoerend onderzoekers zouden naar het idee van de gemeenteambtenaren deze rol ook kunnen vervullen, maar de informanten zien dat als minder vanzelfsprekend omdat deze partijen de lokale beleidspraktijk vaak onvoldoende kennen. Zij menen dat de GGD dit het beste kan doen.

5.4 Academisch in onderzoek, praktijkgericht in de volgende fase

De Academische Werkplaats heeft gevraagd om bij de informanten na te gaan wat zij van het academische karakter van de werkplaats vinden: of een werkplaats met academisch karakter hen als samenwerkingspartner juist aanspreekt of niet. Het beeld dat uit de gesprekken ontstaat, is dat het feit dat er op academische wijze onderzoek wordt verricht, wordt toegejuicht. Dat wordt als gedegen en betrouwbaar aangemerkt. Tegelijkertijd beschouwen verschillende informanten het instituut GGD en de academische werkplaats als organisaties die in hun beleving te academisch opereren. Hiermee bedoelen ze dat er in hun ogen op eigen initiatief vaak geen vervolgstappen worden gezet als het gaat om het lokaal verder uitleggen van verkregen onderzoeksresultaten. De schakel naar implementatie ontbreekt. Of deze is voor de informanten althans niet zichtbaar geweest. Alle gemeenteambtenaren die voor dit onderzoek zijn gesproken, zowel bestuurders als beleidsmakers, zijn van mening dat dit een taak is die bij het takenpakket van de GGD en een daaruit voortgekomen academische werkplaats hoort. Zij hebben zelf het liefst contact met de medewerker van het team Milieu en Gezondheid, in plaats van bijvoorbeeld een communicatieadviseur of een beleidsmedewerker van de GGD, omdat zij als de deskundigen op het gebied van onderzoek worden beschouwd.

Hans van Ammers, hoofdadviseur openbare ruimte, gemeente Arnhem:

Het lijkt wel alsof ze zeggen: ja, we hebben dat onderzocht (...) en dit is eruit gekomen. Alsjeblieft. En denk ik: ja, maar je hebt toch ook een verantwoordelijkheid, wat moeten

wij er dan mee doen? Of wat vind je dat er mee moet gebeuren? Dat gebeurt niet echt. Het lijkt alsof ze die stap nog niet gezet hebben. Ja, een beetje gechargeerd zeg ik het nu, maar toch. Het lijkt aan de zijde van de GGD te blijven steken bij de bevrediging van de wetenschappelijke interesse.”

Een ander:

Wethouder Duurzaamheid, Binnenstad en Buitenruimte Alexandra van Huffelen, gemeente Rotterdam:

“De GGD is erg academisch (...). Om een onderwerp in de bestuurspraktijk te laten landen is het belangrijk dat je die taal ook spreekt. Ik ga als bestuurder ook op zoek naar woorden, een boodschap die een ander, die misschien niet direct gevoelig voor het onderwerp is, aanspreekt. Anders landt een onderwerp niet bij hen die het wel aangaat.”

De vraag is of de teams Milieu & Gezondheid van de GGD'en de door ambtenaren gewenste faciliterende regierol zelf ook als een taak beschouwen. Of dat een ander binnen de GGD, bijvoorbeeld een collega van de beleidsafdeling of een communicatieadviseur, dat zou moeten doen. Uit de gesprekken ontstaat in elk geval het beeld dat een regierol aan beide zijden op dit moment ontbreekt. En dat dit een toepassing van de bevindingen in de lokale beleidspraktijk in de weg zit.

5.5. Conclusies

De informanten bestempelen de mogelijkheid om via subsidie/ cofinanciering vanuit de academische werkplaats in samenwerking met GGD'en en universiteiten onderzoek te doen als waardevol. De meest waardevolle mogelijkheid tot samenwerking zien zij echter in het gezamenlijk om tafel gaan (GGD en beleidsambtenaren/bestuurders) om te kijken hoe de bevindingen vanuit de onderzoeken in de lokale beleidspraktijk kunnen worden toegepast. De onderzoeken uit de koker van de academische werkplaats worden als interessant beschouwd. Maar bruikbaar in de directe beleidspraktijk, ook als de beleidsmedewerkers bij het onderzoek betrokken zijn, zijn de resultaten doorgaans nog niet. Om de bruikbaarheid te vergroten vinden de informanten het belangrijk, zo geven zij aan, dat de samenwerking zich richt op het samen om tafel gaan om te bekijken hoe de onderzoeksresultaten vanuit de academische werkplaats in de eigen lokale context kunnen worden geïmplementeerd. De informanten zien graag dat de 'eigen' GGD daartoe het initiatief neemt. De vraag is of de GGD de door ambtenaren gewenste faciliterende regierol ook als een taak beschouwt waarvan zij zelf vindt dat zij die zou moeten vervullen. Uit de gesprekken ontstaat in elk geval het beeld dat een regierol aan beide zijden op dit moment onvoldoende aanwezig is. En dat dit een toepassing van de bevindingen in de lokale beleidspraktijk in de weg zit.

6 Communicatie en kennisuitwisselingsstructuren

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk verschaft inzicht in de wijze waarop ambtenaren en bestuurders uit de drie onderzochte regio's zich voeden met informatie. Daartoe is in de gesprekken onder meer gevraagd naar het social media gebruik en is het netwerk van de informanten in kaart gebracht (inclusief samenwerkingsverbanden en overlegstructuren). De bevindingen uit dit hoofdstuk moeten inzichtelijk maken welke informatiekanalen de informanten gebruiken en welke dus nuttig zijn om nieuws vanuit de academische werkplaats te verspreiden.

6.2 Teams Milieu en Gezondheid

De informanten zien de 'eigen' GGD als de aangewezen organisatie die hen vanuit hun professie op de hoogte kunnen stellen van de onderzoeksresultaten die uit de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid voortkomen. Het gaat hen dan voornamelijk om bevindingen die, naar het oordeel van de mmk-er, mogelijk interessant zijn voor de lokale beleidspraktijk. Persoonlijk contact is daarbij volgens de informanten van wezenlijk belang.

Rob van Huis, beleidsmedewerker Milieu, gemeente Schiedam:

"Ja, en ik denk toch dat vooral dat persoonlijke contact belangrijk is, dus dat een paar keer per jaar iemand van de GGD hier komt, die momenten zou je moeten gebruiken om echt belangrijke zaken onder de aandacht te brengen."

Wim Geurts, teamleider Ruimte, gemeente Zevenaar:

"Als iemand van de GGD me op een relevant onderzoek wijst, dan kijk ik er wel naar."

De beleidsmedewerkers hebben het liefst contact met de medewerker van het team Milieu en Gezondheid, in plaats van bijvoorbeeld een communicatieadviseur of een beleidsmedewerker van de GGD, omdat zij als de deskundigen op het gebied van onderzoek worden beschouwd. Ze beschouwen de teams Milieu en Gezondheid vanuit hun professie als betrouwbare informanten die daarbovenop kennis hebben van de lokale context waar ook de gemeenteambtenaar zich in beweegt. In die zin zien zij in hen een goed filter in de dagelijkse stroom van informatie die vanuit het werkveld tot hen komt.

In het vorige hoofdstuk is geconstateerd dat het contact met de teams milieu en gezondheid in de drie onderzochte regio's redelijk tot goed is. Maar ook dat het initiatief tot contact volgens de gemeente vaak bij de gemeenteambtenaar ligt, die zich met een

specifieke vraag tot de GGD wendt. Ongevraagd advies, als zijnde het presenteren van bevindingen van onderzoek dat naar het idee van de mmk-medewerker van de GGD relevant is, is echter welkom. Een kleine cultuuromslag lijkt echter wel nodig:

Hans van Ammers, hoofdadviseur Openbare Ruimte, Gemeente Arnhem:

“De relatie die er is tussen de GGD en een gemeente, die is denk ik veranderd.(...). Hij is formeler geworden. Ik heb het gevoel dat ze nu meer gevraagd dan ongevraagd adviseren. Dat betekent dat wij gewend zijn te vragen als er iets is, hè. (...). De GGD-ers in dit vakgebied zijn wat afwachtend. Daar is nog wel een verbetering mogelijk.”

6.3 Regionale Overlegstructuren

Naast direct contact lijken regionale overlegstructuren de beste mogelijkheden te bieden als het gaat om de verspreiding van onderzoeksresultaten onder gemeenteambtenaren. Alle geïnterviewden gaven het geven van presentaties in deze overlegverbanden als suggestie mee. Zowel bestuurders als beleidsmakers noemen de diverse lokale overleggremia (genoemd zijn o.m. het Provinciaal Platform Luchtkwaliteit en het Platform Geluid in Limburg, het Kennisnetwerk Lucht in Zuid-Holland en de Regionale Omgevingsdiensten (RUD's) waar ze zich in begeven als een plek waar ze zich met nieuwe informatie voeden. Ze geven aan dat dit uitstekende gremia zijn om snel goede regionale bekendheid te genereren.

Leon van den Akker, technisch medewerker geluid- en luchtkwaliteit Intergemeentelijke Milieudienst Beek, Nuth, Stein (nu ondergebracht bij de RUD Zuid-Limburg):

“We hebben nu meer dan 25 van die RUD's in Nederland. Dus heb je nu een bron die je meteen kunt aanspreken van: hé jongens, weten jullie dat? Dan doe je dat binnen de RUD en dan wordt dat vanzelf wel bekend. Je hebt dan alle vakgebieden bij elkaar.”

Eén van de informanten liet weten dat zij langs deze weg ook weet hadden gekregen van een andere academische werkplaats (CEPHIR).

Ans Hartnagel, wethouder Jeugd, Volksgezondheid en Veiligheid, Capelle a/d IJssel:

“In een regionaal overleg werd enige tijd terug verteld over CEPHIR, een andere academische werkplaats. En dat wij daar een beroep op konden doen. Toen wisten wij van....O. Nu doen ze voor ons onderzoek op het gebied van huiselijk geweld, omdat het in bepaalde buurten vaker voorkomt. Dus omdat wij hoorden dat het er was (...).als je het niet weet kun je het niet vragen.”

Albert Nuss, wethouder Milieu te Maastricht, legt uit waarom een regionaal overlegverband een goed gremium is om nieuw wetenschappelijk onderzoek aan de man te brengen:

“Je moet het een beetje slim organiseren.....(...) Het feit dat ergens informatie ligt en dat die niet doordringt, dat is al raar, dat is al niet goed georganiseerd. Het feit dat ik milieu in mijn portefeuille heb en ik dat ook echt serieus oppak (...) daar moet op ingehaakt kunnen worden. Het platform luchtkwaliteit hier, om maar eens een voorbeeld te noemen. Vanaf het allereerste begin had ik al gezegd, we moeten het verbreden, de wetenschap moet hier ook aan tafel. Als je dat doet, dan heb je in elk geval de verplichting om daar mee bezig te zijn, je ziet elkaar na 2 maanden namelijk weer.”

6.4 Nieuwsbrieven en websites

Het uitgeven van een nieuwsbrief was onderdeel van de eerder geformuleerde communicatiestrategie om gemeenteambtenaren te informeren⁷. Uit de gesprekken met de gemeenteambtenaren die voor dit onderzoek zijn benaderd, blijkt dat men niet op de nieuwsbrief van de academische werkplaats is geabonneerd. De geïnterviewden zijn soms wel op de nieuwsbrief van de ‘eigen’ GGD geabonneerd. Sommige informanten geven dan ook aan dat het verstrekken van informatie over AW-MMK via de ‘eigen’ GGD-nieuwsbrief interessant zou kunnen zijn, al zou deze nieuwsbrief dan niet al te breed qua onderwerpen moeten zijn:

Astrid Vermeulen, beleidsmedewerker omgevingsverstoring, gemeente Maastricht:

“Ik heb niks aan jeugd en gezondheid of infectieziekte en hygiëne of.....dan zou ik echt specifiek voor milieu en gezondheid een nieuwsbrief willen en niet GGD breed, want daar staat dan weer teveel informatie in.”

Goed om bij stil te staan is dat informanten aangeven wel vaak op nieuwsbrieven geabonneerd te zijn, maar dat ze ze lang niet altijd lezen. Er zit een duidelijk verschil in het geabonneerd zijn op een nieuwsbrief en het daadwerkelijk raadplegen ervan. Nieuwsbrieven worden snel doorgenomen, verschillende geïnterviewden geven aan er veel te ontvangen en dat het hen aan tijd ontbreekt om ze uitvoerig te lezen.

Rob van Huis, beleidsmedewerker milieu, gemeente Schiedam:

“Ik krijg elke dag 3-4 nieuwsbrieven, dus 5 dagen in de week, en dan moet daar echt iets uitspringen wat ik toevallig zie en waar ik denk wat aan te hebben, wil ik het lezen”.

Paul Nagtegaal, beleidsadviseur openbare ruimte, gemeente Ede:

⁷ Communicatieplan Academische Werkplaats MMK 2011-2015, p.7

“Ik krijg iedere maand meer dan vijftig nieuwsbrieven. Die scrol je even door. Alleen als ik iets zie wat op dat moment nuttig is, dan bekijk ik het.”

Alleen als de informanten iets tegenkomen wat qua thema op dat moment bij hen in de belangstelling staat, wordt een item uit een nieuwsbrief uitvoerig bekeken. Anders niet.

Websites worden vaak alleen bekeken als men naar specifieke informatie op zoek is. Geen van de informanten was bekend met de website van de academische werkplaats. Maar waren ze dat geweest, dan zouden ze die uit zichzelf niet snel bezoeken, zo geven zij aan. Alleen als ze weten dat er informatie te vinden is die ze op dat moment voor hun dagelijkse werkpraktijk nodig hebben, bekijken ze doorgaans een site.

Astrid Vermeulen, beleidsmedewerker omgevingsverstoring, gemeente Maastricht:

“Als ik informatie nodig heb, dan ga ik altijd even googlen, dan vind ik de informatie meestal wel, en anders vind ik wel iemand die ik kan bellen.”

Sommige informanten geven aan dat ze de website van de eigen GGD wel af en toe bezoeken. Daar zijn de informanten in het algemeen wel bekend mee. Een link naar de academische werkplaats op die website zou de vindbaarheid van de documentatie wellicht wat kunnen verhogen.

Vermeulen:

“Ik zou er ook nooit aan denken om bij een academische werkplaats, om daar iets te gaan zoeken. Ik zou dat dan eerder bij de lokale GGD-site zoeken, dus misschien dat daar dan een link op zou moeten komen.”

6.5 Social media

Het social-mediagebruik onder de informanten is zeer wisselend: de een zit op LinkedIn en Facebook, een ander juist weer helemaal niet. Eerder heeft Infomil onderzoek verricht naar het social mediagebruik van gemeenteambtenaren waaruit naar voren is gekomen dat LinkedIn een goede manier zou zijn om kennis vanuit de academische werkplaats verder te verspreiden. Het onderzoek dat nu is verricht is uiteraard beperkt, maar ondersteund dat beeld niet. Informanten geven aan dat ze, ook als ze op LinkedIn actief zijn, zoveel informatie tegenkomen dat ze zeer selectief zijn in wat ze lezen. Ze geven aan vaak alleen een artikel of ander stukje informatie over een bepaald thema te lezen als ze op dat moment met dat thema bezig zijn.

Wel opvallend is dat iedere bestuurder, en ook de helft van de geïnterviewde beleidsmakers, actief twittert. Twitter is voor bestuurders een eenvoudige manier om zichzelf zichtbaar te maken en hun mening over een bepaald onderwerp snel voor het voetlicht te brengen. Bestuurders geven de suggestie mee dat Twitter de academische

werkplaats onder bestuurders meer bekendheid zou kunnen geven, maar dat het ook niet het medium is om veel informatie aan de beleidspraktijk te verschaffen:

Albert Nuss, wethouder Mobiliteit, Bereikbaarheid, Duurzaamheid en Kenniseconomie, gemeente Maastricht:

“Twitter, ja, moet je vooral doen voor je naamsbekendheid. In 120 tekens krijg je je verhaal niet kwijt, dan kun je wel weer een link maken met waar je verhaal dan echt staat, maar mensen zijn niet meer zo van het lezen van lappen tekst, dat weet je ook, dus dat is een tak van sport apart. (...) De belangrijkste conclusie is, zoek mekaar op en ga dan kijken hoe kunnen we het beter doen met mekaar.”

Sjef van Groningen, wethouder Jeugd, Volksgezondheid, Burgerparticipatie, Natuur & landschap, Sport & Recreatie:

“Twitter is wat ik wel vrij veel gebruik en waarbij ik ook heel kien ben in het kiezen van wat ik volg. (...) Ik volg ook heel veel ontwikkelingen op het gebied van innovatie en bèta, natuurlijk van de universiteiten. Daar krijg je natuurlijk heel mooie leads naar: hé daar moet ik meer van weten. Het is de kunst om (...) die enorme brij van informatie, om te filteren wat voor jou interessant is. Twitter kan je heel ver brengen, dus dat je de goede mensen volgt en die in een apart groepje zet waarbij je iedere keer denkt van: oh dat is wel interessant voor mij. Dus dat is prima hoor, een prima manier om mij op onderzoeken te attenderen.”

6.6 Conclusies

Samengevat kan worden gesteld dat de bekendheid met de academische werkplaats en haar onderzoeken het beste kan worden vergroot door het geven van presentaties in bestaande regionale overlegverbanden van bestuurders en beleidsmakers. Daarnaast is het persoonlijk contact tussen de lokale mmk-er en de gemeenteambtenaar belangrijk voor het verder verspreiden van de informatie vanuit de werkplaats. Websites, social media en nieuwsbrieven kunnen daarbij ondersteunend werken, maar dit zijn niet de informatiekanaalen die de informanten hoofdzakelijk benutten om zich met nieuwe informatie te voeden: de informatiestroom vanuit deze kanalen is daarvoor te omvangrijk.

7 Aanbevelingen communicatie voor de toekomst

7.1 Inleiding

De Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid wil met een nieuwe communicatiestrategie het volgende bereiken:

- 1) de werkzaamheden van de teams Milieu en Gezondheid van de GGD'en bij gemeenten beter in beeld brengen.
- 2) vergroten van de bekendheid van de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid en de onderzoeken die zij tot nu toe heeft voortgebracht onder gemeenten.
- 3) de samenwerking tussen gemeenten, de academische werkplaats en de teams Milieu en Gezondheid van de GGD'en vergroten.

7.2 Bevindingen vanuit het onderzoek

Het onderzoek dat aan dit communicatieplan ten grondslag ligt, heeft zich geconcentreerd op de mate van bekendheid met de teams milieu en gezondheid van de onderzochte regio's en de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid onder gemeenteambtenaren. Ook is gekeken naar de communicatiekanalen die zij in hun dagelijkse werkpraktijk gebruiken en zijn de mogelijkheden voor verdere samenwerking tussen gemeenteambtenaren en de academische werkplaats/teams milieu en gezondheid van de GGD'en nader verkend.

7.3 Bekendheid taken teams Milieu en Gezondheid in kleine gemeenten vergroten

Uit het onderzoek blijkt dat de informanten in de drie onderzochte regio's redelijk goed bekend zijn met de teams Milieu en Gezondheid. Informanten uit de grote steden zijn goed op de hoogte van de taken van de teams. In kleinere gemeenten is dit soms anders: ze raadplegen de GGD medewerkers milieu en gezondheid vooral als ze vragen hebben over specifieke situaties. Met de mogelijkheid de teams in te schakelen om gezondheidseffectonderzoek te verrichten zijn ze niet altijd bekend. Hier valt dus nog wel winst te behalen. Dit is een taak die door de teams Milieu en Gezondheid van de GGD'en kan worden opgepakt. Omdat de teams door gemeenteambtenaren als een belangrijke schakel in en filter voor waardevolle informatie worden beschouwd, is het zinvol om ook in andere dan de drie onderzochte GGD-regio's na te gaan hoe het met de bekendheid van de teams is gesteld.

7.4 Bekendheid Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid: geen nieuwsbrief wel nader onderzoek

De bekendheid met de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid of haar onderzoeken was in de onderzochte regio's zeer gering. Van alle informanten die voor

dit onderzoek zijn geraadpleegd, waren alleen de twee geïnterviewden die bij een project betrokken zijn of zijn geweest, op de hoogte van het bestaan van de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid.

Om tot een goede communicatiestrategie voor de toekomst te komen, is de vraag waar dat aan ligt belangrijk. Dit onderzoek geeft hier maar beperkt antwoord op. Duidelijk is in elk geval dat de gemeenteambtenaren die voor dit onderzoek zijn benaderd maar beperkt gebruik maken van websites en nieuwsbrieven om zichzelf met informatie, bruikbaar voor hun dagelijkse werkpraktijk, te voeden. Dit was wel onderdeel van de eerder geformuleerde communicatiestrategie (2012) om gemeenteambtenaren te informeren. Nieuwsbrieven worden snel gescrold: ambtenaren krijgen er vele. Websites worden eigenlijk alleen bekeken als men naar specifieke informatie op zoek is. Mocht de informatie uit onderzoeken niet direct relevant zijn, maar bijvoorbeeld pas over enkele maanden of jaren, is de kans dat een mmk-onderzoek uit een nieuwsbrief nog herinnerd zal worden, zeer gering. Kortom: de website en nieuwsbrief van een academische werkplaats lijkt nauwelijks te hebben bijgedragen aan de bekendheid van de werkplaats en/of de onderzoeken die uit deze koker voortkomen. En lijkt het ook geen geschikt middel te zijn om bekendheid te genereren. Wel zou overwogen kunnen worden om nieuws over milieu en gezondheid/ de academische werkplaats via een GGD-nieuwsbrief te verspreiden. Enkele informanten hebben aangegeven dat zij dan graag zien dat daar alleen mmk-informatie in staat.

Onduidelijk is of de GGD-medewerkers die in direct contact staan met de geïnterviewden zelf goed op de hoogte zijn van de onderzoeken die de academische werkplaats heeft voortgebracht. Dat is niet onderzocht. Wel bekend is dat in het communicatieplan van twee jaar geleden vermeld staat dat naast bekendheid genereren onder gemeenteambtenaren, ook de bekendheid onder GGD-medewerkers moet worden vergroot.

Ook onbekend is in hoeverre de teams Milieu en Gezondheid van de GGD'en het lastig vinden om onderzoeken vanuit de academische werkplaats bij bestuurders en beleidsmakers onder de aandacht te brengen. In een recente bijeenkomst van de academische werkplaats over de vertaalslag van onderzoek naar de beleidspraktijk (Kennis in de praktijk, oktober 2013) kwam naar voren dat dit mogelijk een punt van aandacht is. Maar wellicht wordt het binnen een GGD ook niet als de taak van de teams Milieu en Gezondheid gezien. Onbekend is ook welke rol de staf, beleidsmedewerkers en communicatieafdelingen van GGD'en hierin spelen.

7.4.1 Direct contact + aansluiten bij regionale overlegstructuren

De gemeenteambtenaren geven zelf aan dat zij direct contact met medewerkers van de teams Milieu en Gezondheid en het inbrengen van onderzoeksresultaten in regionale (kennis)overlegstructuren als belangrijkste informatiekanalen zien. Hier liggen nog

kansen. De bekendheid met de teams Milieu en Gezondheid is in de onderzochte regio's redelijk tot goed te noemen. Wanneer deze communicatielijnen worden benut om bevindingen vanuit de academische werkplaats voor het voetlicht te brengen, dan kan dit veel opleveren. Juist omdat de ambtenaren aangeven GGD-medewerkers als een belangrijke en betrouwbare filter voor informatie te beschouwen.

7.5 Samenwerking met gemeenten

Naast de bekendheid met de academische werkplaats en haar onderzoeken is ook bekeken op welke wijze de samenwerking met gemeenten het beste kan worden vormgegeven. Continuering van de samenwerking op projectniveau zoals die nu bij aanvragen voor onderzoek wordt gedaan, staat niet ter discussie. Dat wordt door alle informanten onderschreven.

De grootste meerwaarde en kansen qua samenwerking zien de informanten echter in samenwerking wanneer de onderzoeken zijn afgerond.

7.6 Aanbevelingen komende periode

Samenvattend kan bovenstaande in een 6-tal doelen worden omschreven voor de komende periode:

- 1) Bekendheid taken teams Milieu en Gezondheid in kleine gemeenten vergroten (actie: GGD'en)
- 2) Bekendheid van de onderzoeken Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid onder gemeenteambtenaren vergroten door het stimuleren van direct contact tussen GGD-medewerkers en ambtenaren en het geven van presentaties in regionale overleggrema. Om dit goed te kunnen doen is het belangrijk dat er naar een drietal blinde vlekken wordt gekeken. Deze zijn hieronder als doel geformuleerd:
- 3) Samenvallend met 2: nagaan hoe het is gesteld met de bekendheid met de teams Milieu en Gezondheid in de regio's die in het onderzoek dat aan dit communicatieplan ten grondslag ligt, niet zijn meegenomen. Dit omdat de teams een belangrijke schakel vormen in de uitleg van de bevindingen richting gemeenteambtenaren (actie: regionale GGD'en of Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid).
- 4) Samenvallend met 2: onderzoek naar bekendheid van de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid en resultaten van projecten onder GGD-medewerkers. Het gaat dan om zowel medewerkers van de teams Milieu en Gezondheid, beleidsmedewerkers, communicatieadviseurs en staf. (Actie: Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid)
- 5) Samenvallend met 2/3: Toetsen bij de teams Milieu en Gezondheid of zij de door gemeenteambtenaren gewenste regierol om een lokaal implementatietraject te genereren ook als een eigen taak beschouwen. Is dit het geval, dan is de vraag waarom het niet gebeurt relevant.
- 6) Onderzoek onder GGD-medewerkers (teams Milieu & Gezondheid, communicatieadviseurs, staf) verrichten naar informatie- en regierol die gemeenten van de GGD verlangen: wordt het geschetste beeld vanuit de interviews herkend? Waarom wordt deze niet opgepakt? Wat zijn de belemmeringen?

8 Middelen

De vraag is nu hoe de aan het slot van hoofdstuk 7 geformuleerde aanbevelingen het beste gerealiseerd kunnen worden.

8.1 Onderzoek

Uit het onderzoek dat ten behoeve van dit communicatieplan is uitgevoerd, is duidelijk geworden dat gemeenten de teams Milieu en Gezondheid als een belangrijke schakel in de kennisoverdracht tussen academische werkplaats en gemeenteambtenaren zien. Daarom is het zinvol om ook in de andere 22 GGD-regio's⁸ te bekijken hoe het met de bekendheid van de teams milieu en gezondheid is gesteld. Ook is niet bekend of de mmk-ers die in direct contact staan met gemeenteambtenaren zelf goed op de hoogte zijn van de onderzoeken die de academische werkplaats heeft voortgebracht. De antwoorden die deze onderzoeken opleveren zullen een waardevolle aanvulling op deze communicatiestrategie vormen. Tot slot is nog onduidelijk in hoeverre de teams Milieu en Gezondheid het lastig vinden om onderzoeken vanuit de academische werkplaats bij bestuurders en beleidsmakers onder de aandacht te brengen en in hoeverre dit binnen een GGD als hun taak wordt beschouwd.

8.2 Communicatiemiddelen genereren van bekendheid

Ondanks dat nader onderzoek nodig is, zijn er nu al enkele communicatiemiddelen te benoemen die kunnen worden benut of geoptimaliseerd om de bekendheid met de academische werkplaats en haar onderzoeken te vergroten.

De inzet van de nieuwsbrief en de website lijken minder geschikt als communicatiemiddel om ambtenaren te bereiken, zij kunnen wel ondersteunend werken. Enkele informanten geven aan dat zij informatie graag per thema (licht, lucht, geluid, openbare ruimte) tot zich krijgen. Om de leesbaarheid van de nieuwsbrief en de website te vergroten zou daarom kunnen worden overwogen om de informatie op de site en in de nieuwsbrief per thema te clusteren. Ook geven enkele geïnterviewden aan dat een nieuwsbrief vanuit de GGD met nieuws op medisch-milieukundig gebied interessant zou kunnen zijn. Ander GGD-nieuws hoeft daar niet in meegenomen te worden (geen GGD-brede nieuwsbrief). Ook is het plaatsen van links naar de website van de Academische Werkplaats op de website van de GGD'en het overwegen waard.

1) Informatie in de nieuwsbrief en op de website per thema clusteren

De woorden 'zou kunnen worden overwogen' zijn hierboven bewust gekozen, omdat gemeenteambtenaren hebben aangegeven websites doorgaans alleen te bezoeken als ze gericht op zoek zijn naar bepaalde informatie. Nieuwsbrieven worden vaak alleen snel gescand op voor hen op dat moment relevante onderwerpen. Het effect van deze acties op de bekendheid van AW-MMK zal daarom naar verwachting gering zijn.

2) Links plaatsen op GGD-site naar website Academische Werkplaats MMK

⁸ <http://www.zorgatlas.nl/thema-s/gebiedsindelingen-en-topografie/gebiedsindelingen/ggd-regio-s>

3) Nieuwsbrief milieu en gezondheid via GGD'en

Het communicatieplan, zoals aanvragers van subsidie bij de academische werkplaats tegenwoordig verplicht zijn te maken, biedt betere mogelijkheden om ambtenaren bekend te maken met bevindingen vanuit onderzoek:

4) Verplichting presentaties in regionale overlegstructuren bij nieuwe subsidieaanvragen

Aanvragers die een subsidieverzoek bij de Academische werkplaats doen, zijn tegenwoordig verplicht een communicatieplan bij de aanvraag in te dienen. Vanuit de academische werkplaats zou bij nieuwe aanvragen verplicht kunnen worden gesteld dat er tenminste 1 presentatie bij een voor dat onderzoek relevant kennisnetwerk van beleidsmakers (bijvoorbeeld een regionaal kennisnetwerk lucht of geluid) wordt gegeven en 1 presentatie bij een regionaal bestuurdersoverleg. Bestuurders ontmoeten elkaar doorgaans in andere overlegstructuren dan beleidsmakers. Het zou goed zijn om in deze presentaties ook kort aandacht te besteden aan de academische werkplaats en haar doelen.

5) Bij lopend onderzoek: verzoek tot presentaties in regionale overlegstructuren aan aanvragers doen.

Als het gaat om recent afgerond of lopend onderzoek dan kan aan de aanvragers worden gevraagd of ze, aanvullend op het bestaande communicatieplan, enkele presentaties binnen regionale overlegstructuren kunnen geven. Vaak is dit wel in de regio gebeurd waar het onderzoek plaatsvond, maar niet daarbuiten. Bij wat ouder onderzoek kan aan de teams Milieu & Gezondheid worden gevraagd of zij de bevindingen voldoende nuttig vinden om alsnog voor het voetlicht te brengen. Is dat het geval, dan kunnen zij de presentaties richting ambtenaren in regionale overlegstructuren verzorgen.

6) Opstellen van een lijst, per GGD regio, met een overzicht van alle regionale overlegstructuren waarvoor de informatie vanuit de Academische Werkplaats interessant kan zijn.

In dit onderzoek hebben informanten een aantal overlegstructuren benoemd. Dit was vaak illustratief van karakter en geeft dan ook een zeer incompleet beeld. Het zou handig zijn om bij de regionale GGD'en na te gaan welke overlegstructuren er per GGD-gebied zijn en deze lijst middels onderzoek aan te vullen. Met een lijst in handen kunnen er vervolgens slimme keuzes worden gemaakt als het gaat om de keuze waar een presentatie zal worden gegeven.

8.3 Samenwerking

Zoals eerder is vermeld, is het samen om tafel gaan om te kijken of en hoe bevindingen uit onderzoek kunnen worden geïmplementeerd volgens gemeenteambtenaren de beste mogelijkheid om samenwerking te bevorderen. Zij geven aan dat ze graag zouden zien dat de 'eigen' GGD deze taak op zich neemt. Onbekend is of GGD-ers de door gemeenteambtenaren gewenste regierol om een lokaal implementatietraject te genereren ook als een eigen taak beschouwen. Is dit het geval, dan is de vraag waarom het niet gebeurt relevant. Vinden ze dat

lastig? Is er sprake van tijdgebrek? Wordt het intern niet als hun rol beschouwd en krijgen ze er geen ruimte voor?

7) Debat tussen ambtenaren en medisch milieukundigen over regierol bij lokale implementatie aanjagen

Zien de medisch milieukundigen dit niet als hun taak, dan is het als academische werkplaats zinvol om het debat tussen Teams Milieu en Gezondheid, andere GGD-medewerkers en gemeenteambtenaren (bestuurders en beleidsmedewerkers) over de regierol bij de lokale implementatie van kennis vanuit de academische werkplaatsen te faciliteren. Nu is er immers niemand die deze regierol op zich neemt. Dat zou kunnen door een prikkelend essay te schrijven en zowel ambtenaren als GGD-ers uit te nodigen hierop te reageren. Twitter, ingezet door de regionale GGD'en, zou hierbij ondersteunend kunnen werken: via Twitter kunnen enkele prikkelende stellingen worden gelanceerd waar zowel gemeenteambtenaren als medewerkers van de academische werkplaats op kunnen reageren.

8.4 Vervolg

In deze communicatiestrategie is nog geen stappenplan met een tijdschema opgenomen, omdat de academische werkplaats zich nog moet buigen over de voorgestelde communicatiemiddelen. Zodra zij zich hierover heeft uitgesproken kan eventueel een stappenplan worden gemaakt.

Literatuur

- Baarda, D. B., M. P. M. De Goede, and J. Teunissen. "Basisboek kwalitatief onderzoek. Handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek." Groningen: Wolters Noordhoff (2005).
- Bekker, M., 2007. The politics of healthy policies: redesigning health impact assessment to integrate health in public policy. Eburon Uitgeverij BV.
- Bekker, M. P. M., Putters, K. and Van der Grinten, T. E. D. 2004. Exploring the relation between evidence and decision-making: A political-administrative approach to health impact assessment. *Environmental Impact Assessment Review*, 24 (2), pp. 139-149.
- Buuren, M. W., 2006. Competente besluitvorming: het management van meervoudige kennis in ruimtelijke ontwikkelingsprocessen. Erasmus University Rotterdam.
- Klijn, E. H., 2005. Netwerken als perspectief op beleid en uitvoering van beleid. (4), pp. 32-54.
- Klijn, E. H., 2007. Networks and inter-organizational management: challenging, steering, evaluation, and the role of public actors in public management. 2007. The Oxford handbook of public management. Oxford University Press Oxford. pp. 257-281.
- Riley, B., Norman, C. D., & Best, A. (2012). Knowledge integration in public health: A rapid review using systems thinking. *Evidence & Policy: A Journal of Research, Debate and Practice*, 8(4), 417-431.
- Van der Sluis, M.; Bestuurlijke bruikbaarheid van een roetindicator, kansen en beperkingen van een nieuw instrumentarium om de gezondheidseffecten van roet (EC) te berekenen, 2012
- Spijker, A., Communicatieplan Academische Werkplaats MMK, 2011-2015, versie maart 2012
- Steenbakkens, M., Jansen, M., Maarse, H. and de Vries, N. 2010. Lokaal integraal gezondheidsbeleid: intersectorale samenwerking vanuit het perspectief van gemeenten. *TSG: Tijdschrift Voor Gezondheidswetenschappen*, 2010 (4), pp. 136-143.

Bijlage 1: Overzicht informanten en begeleidingscommissie

GGD regio Zuid-Limburg:

Astrid Vermeulen, beleidsmedewerker omgevingsverstoring, gemeente Maastricht
Albert Nuss, wethouder Mobiliteit, Bereikbaarheid, Duurzaamheid en Kenniseconomie, gemeente Maastricht (PvdA)

Leon van den Akker, technisch medewerker geluid- en luchtkwaliteit,
Intergemeentelijke Milieudienst Beek, Nuth, Stein (per 1 januari ondergebracht bij de RUD Zuid-Limburg)

Jan Bijen, wethouder Mobiliteit, Milieu en Openbare Ruimte, Gemeente Beek
(Progressief Beek)

Sylvia Gottgens, beleidsmedewerker milieu, gemeente Heerlen

GGD Regio Rotterdam-Rijnmond:

Alexandra van Huffelen, wethouder duurzaamheid, binnenstad en buitenruimte,
Gemeente Rotterdam (D66)

Rob van Huis, beleidsmedewerker milieu, gemeente Schiedam

Ron van Zon,

Jouke van Winden, wethouder Stadsontwikkeling, Ruimtelijke ordening en Milieu,
gemeente Capelle aan den IJssel (VVD)

Ed Weeder, senior beleidsmedewerker milieu, gemeente Capelle aan den IJssel

Ans Hartnagel, wethouder Jeugd, Veiligheid en Volksgezondheid, gemeente Capelle aan
den IJssel (Leefbaar Capelle)

Mirna Hensen, beleidsmedewerker lucht, gemeente Rotterdam

GGD Regio Gelderland-Midden

Peter Swart, bestuursadviseur milieu, gemeente Arnhem

Hans van Ammers, hoofadviseur openbare ruimte, gemeente Arnhem

Sjef van Groningen, wethouder Jeugd, Volksgezondheid, Burgerparticipatie, Natuur &
landschap, Sport & Recreatie, gemeente Duiven (Lokaal Alternatief Duiven)

Paul Nagtegaal, beleidsadviseur openbare ruimte, gemeente Ede

Wim Geurts, teamleider Ruimte, gemeente Zevenaar

Mario Groot Kormelink, beleidsmedewerker milieu, gemeente Doesburg

Begeleidingscommissie

De begeleidingscommissie van het onderzoek heeft gedurende de onderzoeksperiode ook informatie verschaft. Zij kunnen derhalve ook als informanten ten behoeve van het onderzoek worden beschouwd. De begeleidingscommissie bestond uit de volgende personen:

Moniek Zuurbier, adviseur Milieu en Gezondheid, GGD'en Gelderland/Overijssel & programmamanager Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid

Peter van den Hazel, arts & adviseur Milieu en Gezondheid, GGD'en Gelderland/Overijssel

Dianne Alting, projectleider VIMP, Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid

Greta Noorderwier, arts milieu & gezondheid, senior medisch milieukundig adviseur GGD Rotterdam-Rijnmond

Sandra van Buggenum, adviseur Milieu en Gezondheid, GGD Zuid-Limburg

Simone Lops, adviseur Milieu en Gezondheid, GGD'en Gelderland/Overijssel

Fieke Raaijmakers, strategisch beleidsadviseur, Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Bijlage 2: vragenlijst beleidsmedewerkers face to face

Vragen

A Algemeen

- 1) U houdt zich in uw dagelijkse werkpraktijk bezig met thema's rondom milieu en gezondheid. Kunt u mij vertellen welke taken uw functie omvat?
- 2) Wie in de ambtelijke organisatie houden zich nog meer, direct c.q. indirect met deze thema's bezig? (zowel beleidsmedewerkers als bestuurders, inzicht werkveld)
- 3) Met wie (functies, organisaties) in de regio heeft u vanuit uw functie veel contact? (inzicht werkveld)
- 4) Hoe lang zit u reeds in deze functie?
- 5) Heeft u zich in uw dagelijkse werkpraktijk al eerder met thema's rondom milieu en gezondheid bezig gehouden?
Zoja, wanneer, hoelang en in welke hoedanigheid?

B Bekendheid met taken GGD en werkzaamheden/gebruik van (projectresultaten van) de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid

De informant heeft een lijst toegestuurd gekregen met een overzicht van de projecten die tot nu toe vanuit de Academische Werkplaats zijn uitgevoerd. Ook is aan hen gevraagd om voorafgaand aan het gesprek de website van de werkplaats te bekijken.

- 1) Welke taken omvat naar uw idee het werk van de GGD? (open stellen, richt op GGD, breed, mmk)
- 2) Waar schakelt u of uw afdeling de GGD voor in?
- 3) Met welke afdeling(en) binnen de GGD heeft u contact?
- 4) Indien niet genoemd: bent u bekend met het feit dat u onderzoek op het gebied van milieu en gezondheid door de GGD kunt laten uitvoeren? (onderzoek mmk)
- 5) Welke afwegingen spelen bij het uitzetten van onderzoek een rol wanneer het gaat om de keuze van een partij? (denk aan naam, eigen belang dienend, snelheid etc.)
- 6) Bent u bekend met de medisch milieukundigen van de GGD (mmk- adviseur)?
- 7) De projecten van de academische werkplaats zijn tot stand gekomen op initiatief van lokale GGD-en. Lokale medewerkers kunnen zelf een aanvraag tot financiering doen en zo de onderzoeksvraag afstemmen op lokale behoeften die zij signaleerden.(onderzoek aw-mmk)
- 8) Wat vindt u van deze opzet? En bent u hier bekend mee?
- 9) In een Academische Werkplaats, de naam zegt het eigenlijk al, wordt nauw samengewerkt met verschillende universiteiten. Wat vindt u van dit universitaire karakter?
- 10) Was u voordat ik u benaderde voor een gesprek bekend met de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid en/of een van de projecten die uit haar koker voortkomt?

Zoja → **ga naar vraag 11**

Zo nee → **ga naar de vragen vermeld onder D**

- 11) Welke projecten kent u?
- 12) Hoe bent u met het project/ de projecten in aanraking gekomen?
Wanneer actief betrokken geweest → **ga naar de vragen onder C**
- 13) Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de projectresultaten?
- 14) Gebruikt u de projectresultaten in uw werkpraktijk? En zoja, hoe?
- 15) Heeft u de kennis die u uit de academische werkplaats heeft opgedaan zelf gedeeld?
Zoja, hoe heeft u dat gedaan? (denk aan: verteld, mail doorgestuurd, link doorgegeven, rapport gegeven, in presentatie verwerkt, etc.)
- 16) Heeft u actief contact met de MMK-adviseur in uw regio?
Zoja, hoe verloopt dat contact?
- 17) Heeft u actief contact gehad of gezocht met de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid?
Zoja, hoe? En hoe heeft u dit contact ervaren?
- 18) Hoe blijft u op de hoogte van de recente ontwikkelingen in uw vakgebied? (verschillende bronnen traceren)

Samenwerking

De Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid wil de samenwerking met gemeenten in de toekomst verder versterken.

- 19) Hoe kan zij dit naar uw idee het beste doen?
- 20) Stel, ik zie graag dat u vanuit uw functie en standplaats nauw betrokken wordt bij de academische werkplaats? Wat is er nodig?
- 21) Ziet u voor uzelf een rol weggelegd?
- 22) Als u in de toekomst informatie wilt hebben over de projecten van de academische werkplaats, op welke wijze kunnen de projectresultaten het beste aan u worden gecommuniceerd?
- 23) Van welke social media maakt u in werkverband gebruik?
- 24) Bij welke social media groepen bent u aangesloten?
- 25) Zou u bij sommige onderwerpen eerder in het proces betrokken willen worden? Zoja, in welke fase?
- 26) Denkt u dat betrokkenheid in een eerdere fase kan leiden tot een andere uitkomsten? Kunt u dat toelichten?
- 27) Hoe kan de bestuurspraktijk volgens u het beste bij de academische werkplaats worden betrokken? (fase v/h proces)
- 28) Heeft u zelf projectideeën die u, mogelijk in samenwerking met de GGD in uw regio, nader zou willen uitwerken? Zoja, om welk idee gaat het?

C Vragen voor ambtenaren die actief betrokken waren bij een project van de Academische Werkplaats

U geeft aan actief bij een of meerdere projecten van de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid betrokken te zijn geweest:

- 1) Om welk(e) project(en) gaat het?
- 2) Wat was uw rol?
- 3) Voldeed het project aan uw verwachtingen?
- 4) Kunt u een schets maken van het netwerk van betrokkenen bij het project? (organisatie + functie)
- 5) Zijn er organisaties of groepen die niet waren betrokken al had dat gezien hun positie wel mogelijk geweest? (potentieel netwerk, dus potentieel belanghebbenden bij projectresultaten AW-MMK)
- 6) Hoe verliep de communicatie met de academische werkplaats?
- 7) Hoe verliep de communicatie met de betrokken GGD?
- 8) Kan de samenwerking volgens u verbeterd worden? En zo ja hoe?
- 9) Hoe zijn de resultaten gecommuniceerd?
- 10) Hoe beoordeelt u de wijze waarop de resultaten zijn gecommuniceerd?
- 11) Zijn er verbeterpunten of andere communicatiemogelijkheden aan te wijzen die u aanspreken?
- 12) Heeft u zelf een rol in de communicatie van de resultaten gespeeld?
Zo ja, hoe?
Zo nee, waarom niet?
- 13) Hoe beoordeelt u de rol van de academische werkplaats in de communicatie van de projectresultaten?
- 14) Hoe blijft u op de hoogte van de recente ontwikkelingen in uw vakgebied? (verschillende bronnen traceren)

Samenwerking

De Academische Werkplaats wil de samenwerking met gemeenten in de toekomst verder versterken

- 15) Hoe kan zij dit naar uw idee het beste doen?
- 16) Stel, ik zie graag dat u vanuit uw functie en standplaats nauw betrokken wordt bij de academische werkplaats? Wat is er nodig?
- 17) Ziet u voor uzelf een rol weggelegd?
- 18) Als u in de toekomst informatie wilt hebben over de projecten van de academische werkplaats, op welke wijze kunnen de projectresultaten het beste aan u worden gecommuniceerd?
- 19) Van welke social media maakt u in werkverband gebruik?
- 20) Bij welke social media groepen bent u aangesloten?
- 21) Zou u bij sommige onderwerpen eerder in het proces betrokken willen worden? Zo ja, in welke fase?
- 22) Denkt u dat betrokkenheid in een eerdere fase kan leiden tot een andere uitkomsten? Kunt u dat toelichten?
- 23) Hoe kan de bestuurspraktijk volgens u het beste bij de academische werkplaats worden betrokken? (fase v/h proces)
- 24) Heeft u zelf projectideeën die u, mogelijk in samenwerking met de GGD in uw regio, nader zou willen uitwerken? Zo ja, om welk idee gaat het?

Vragen voor ambtenaren onbekend met de Academische Werkplaats

- 1) Kunt u een verklaring geven voor de onbekendheid met de Academische Werkplaats?
- 2) Kent u de MMK-adviseur uit uw regio?
- 3) U heeft de projecten en projectopbrengsten van de afgelopen periode kunnen bekijken. Zijn de bevindingen bruikbaar voor u?
Zo nee, waarom niet?
Zo ja: waar haalt u nu de inzichten over dit onderwerp vandaan?
- 4) Hoe blijft u op de hoogte van de recente ontwikkelingen in uw vakgebied? (verschillende bronnen traceren)

Samenwerking

De academische werkplaats in de toekomst zowel de communicatie van de projectopbrengsten alsook de samenwerking met gemeenten versterken.

- 5) Hoe kan zij dit naar uw idee het beste doen?
- 6) Stel, ik zie graag dat u vanuit uw functie en standplaats nauw betrokken wordt bij de academische werkplaats? Wat is er nodig?
- 7) Ziet u voor uzelf een rol weggelegd?
- 8) Als u in de toekomst informatie wilt hebben over de projecten van de academische werkplaats, op welke wijze kunnen de projectresultaten het beste aan u worden gecommuniceerd?
- 9) Van welke social media maakt u in werkverband gebruik?
- 10) Bij welke social media groepen bent u aangesloten?
- 11) Zou u bij sommige onderwerpen eerder in het proces betrokken willen worden? Zoja, in welke fase?
- 12) Denkt u dat betrokkenheid in een eerdere fase kan leiden tot een andere uitkomsten? Kunt u dat toelichten?
- 13) Hoe kan de bestuurspraktijk volgens u het beste bij de academische werkplaats worden betrokken? (fase v/h proces)
- 14) Heeft u zelf projectideeën die u, mogelijk in samenwerking met de GGD in uw regio, nader zou willen uitwerken? Zoja, om welk idee gaat het?

Afronding interview

Bedank de informant hartelijk voor zijn of haar tijd. Overhandig eventueel een presentje aan de informant en beloof dat de informant op de hoogte gehouden zal worden over het verloop van het onderzoek.

Bijlage 3: vragenlijst bestuurders face to face

Vragen

A Algemeen

- 6) Hoe omschrijft u uw taak als wethouder?
- 7) Op welke thema's richt u zich (met name) in deze regio? → check met lijst projecten
- 8) Wat zijn voor u de belangrijkste doelen die u zich gesteld heeft gedurende uw ambtsperiode?
- 9) Met wie heeft u vanuit uw functie veel contact over onderwerpen met betrekken tot Milieu en Gezondheid? (inzicht werkveld)
- 10) Heeft u zich in uw dagelijkse werkpraktijk al eerder met thema's rondom milieu en gezondheid bezig gehouden? Zoja, wanneer, hoelang en in welke hoedanigheid?

B Bekendheid met de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid

De informant heeft een lijst toegestuurd gekregen met een overzicht van de projecten die tot nu toe vanuit de Academische Werkplaats zijn uitgevoerd. Ook is aan hen gevraagd om voorafgaand aan het gesprek de website van de werkplaats te bekijken.

- 11) Was u voordat ik u benaderde voor een gesprek bekend met de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid en/of een van de projecten die uit haar koker voortkomt?
Zoja → ga naar vraag 6
Zo nee → ga naar vraag 11
- 12) Welke projecten kent u?
- 13) Hoe bent u met het project/ de projecten in aanraking gekomen?
- 14) Zijn de resultaten bruikbaar?
- 15) Gebruikt u de resultaten in uw werkpraktijk? En zoja, hoe?
- 16) Heeft u de kennis die u uit de academische werkplaats heeft opgedaan zelf gedeeld? Zoja, hoe heeft u dat gedaan?

C Samenwerking & communicatie

- 17) Hoe loopt het contact met de GGD in uw regio? Hoe bereikt de informatie vanuit de GGD u?
- 18) Wat rekent u tot de belangrijkste taken van de GGD?
- 19) Ben u bekend met het feit dat u de GGD kunt vragen onderzoek te verrichten (o.a. op medisch milieukundig gebied)?
- 20) Welke afwegingen spelen (indien van toepassing) een rol bij het uitzetten van onderzoek?
- 21) Heeft u of uw politiek assistent actief contact met de MMK-adviseur in uw regio?
- 22) Zoja, hoe verloopt dat contact?
- 23) De projecten van de academische werkplaats zijn tot stand gekomen op initiatief van lokale GGD-en. Lokale medewerkers kon zelf een aanvraag tot financiering doen en zo de onderzoeksvraag

afstemmen op lokale behoeften die zij signaleerden.

- 24) Wat vindt u van deze opzet? En bent u hier bekend mee?
- 25) De naam 'academische werkplaats' zegt het eigenlijk al, er wordt samengewerkt met universiteiten. Wat vindt u hiervan? (ook connotatie te weinig praktijkgericht?)
- 26) Als u in de toekomst informatie wilt hebben over de projecten van de academische werkplaats, op welke wijze kunnen de projectresultaten het beste aan u worden gecommuniceerd?
- 27) Maakt u, werkgerelateerd, gebruik van social media? En zoja, welke?
- 28) Bij welke social media groepen bent u aangesloten?
- 29) Zou u (of een directe medewerker) als het gaat om onderzoek naar Milieu en Gezondheid in het algemeen, bij sommige onderwerpen eerder in het proces betrokken willen worden? Zoja, in welke fase?
- 30) Denkt u dat betrokkenheid in een eerdere fase kan leiden tot een andere uitkomsten? Kunt u dat toelichten?
- 31) Hoe blijft u op de hoogte van de recente ontwikkelingen in uw vakgebied? (verschillende bronnen traceren)

De Academische Werkplaats wil niet alleen de projectresultaten in de toekomst breder communiceren, maar ook de samenwerking met gemeenten in de toekomst verder versterken.

- 32) Hoe kan zij dit naar uw idee het beste doen?
- 33) Is de GGD is, gezien hun expertise op het gebied van milieu en gezondheid, de meest logische partij wanneer u kijkt naar de wijze waarop u van informatie wordt voorzien? (denk aan: teveel schijven bijv.)
- 34) Heeft u zelf projectideeën die u, mogelijk in samenwerking met de GGD in uw regio, nader zou willen uitwerken? Zoja, om welk idee gaat het?

Afronding interview

Bedank de informant hartelijk voor zijn of haar tijd. Overhandig eventueel een presentje aan de informant en beloof dat de informant op de hoogte gehouden zal worden van het onderzoek.

Bijlage 4: vragenlijst beleidsmedewerkers telefonisch

A Algemeen

- 1) U houdt zich in uw dagelijkse werkpraktijk bezig met thema's rondom milieu en gezondheid. Kunt u mij vertellen welke taken uw functie omvat?
- 2) Wie in de ambtelijke organisatie houden zich nog meer, direct c.q. indirect met deze thema's bezig? (zowel beleidsmedewerkers als bestuurders, inzicht werkveld)
- 3) Met wie (functies, organisaties) in de regio heeft u vanuit uw functie veel contact? (inzicht werkveld)
- 4) Hoe lang zit u reeds in deze functie?

B GGD/MMK

- 5) Waar schakelt u of uw afdeling de GGD voor in?
- 6) Met welke afdeling(en) binnen de GGD heeft u contact?
- 7) Bent u bekend met het feit dat u onderzoek op het gebied van milieu en gezondheid door de GGD kunt laten uitvoeren? (denk aan onderzoek gezondheidseffecten lucht, geluid)
- 8) Welke afwegingen spelen bij het uitzetten van onderzoek een rol wanneer het gaat om de keuze van een partij? (denk aan naam, eigen belang dienend, snelheid etc.)
- 9) Bent u bekend met de teams milieu&gezondheid of medische milieukunde (mmk) van de GGD ?
- 10) De projecten van de academische werkplaats zijn tot stand gekomen op initiatief van lokale GGD-en. Lokale medewerkers kon zelf een aanvraag tot financiering doen en zo de onderzoeksvraag afstemmen op lokale behoeften die zij signaleerden.
- 11) Wat vindt u van deze opzet? En bent u hier bekend mee?
- 12) In Academische Werkplaats, de naam zegt het eigenlijk al, wordt nauw samengewerkt met verschillende universiteiten. Wat vindt u van deze samenwerking?
- 13) Was u voordat ik u benaderde voor een gesprek bekend met de werkzaamheden van de GGD op mmk gebied? En met de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid en/of een van de projecten die uit haar koker voortkomt?
Zo ja →ga naar vraag 14
Zo nee →ga naar de vragen vermeld onder D
- 14) Welke projecten kent u?
- 15) Gebruikt u de projectresultaten vanuit de academische werkplaats in uw werkpraktijk? En zo ja, hoe?
- 16) Heeft u de kennis die u uit de academische werkplaats heeft opgedaan zelf gedeeld?
Zo ja, hoe heeft u dat gedaan? (denk aan: verteld, mail doorgestuurd, link doorgegeven, rapport gegeven, in presentatie verwerkt, etc.)
- 17) Bent u bij projecten van de teams milieu en gezondheid betrokken (geweest)? Zo ja, welke?

C De Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid, en ook de lokale teams milieu en gezondheid, willen de samenwerking met gemeenten in de toekomst verder versterken.

- 18) Hoe kan zij dit naar uw idee het beste doen?
- 19) Als u in de toekomst informatie wilt hebben over de projecten van de academische werkplaats, op welke wijze kunnen de projectresultaten het beste aan u worden gecommuniceerd?
- 20) Van welke social media maakt u in werkverband gebruik?
- 21) Bij welke social media groepen bent u aangesloten?
- 22) Hoe blijft u op de hoogte van de recente ontwikkelingen in uw vakgebied? (verschillende bronnen traceren)
- 23) Hoe kan de bestuurspraktijk volgens u het beste bij de academische werkplaats worden betrokken? En bij de activiteiten van de teams milieu en gezondheid?(fase v/h proces)
- 24) Heeft u zelf projectideeën die u, mogelijk in samenwerking met de GGD in uw regio, nader zou willen uitwerken? Zoja, om welk idee gaat het?

D Vragen voor ambtenaren onbekend met de mmk of aw-mmk

- 15) Kunt u een verklaring geven voor de onbekendheid met de Academische Werkplaats?
- 16) Kent u de MMK-adviseur uit uw regio?
- 17) U heeft de projecten en projectopbrengsten van de afgelopen periode kunnen bekijken. Zijn de bevindingen bruikbaar voor u?
Zo nee, waarom niet?
Zo ja: waar haalt u nu de inzichten over dit onderwerp vandaan?
- 18) Hoe blijft u op de hoogte van de recente ontwikkelingen in uw vakgebied? (verschillende bronnen traceren)

Samenwerking

Mmk en aw-mmk willen in de toekomst zowel de communicatie van de projectopbrengsten alsook de samenwerking met gemeenten versterken.

- 19) Hoe kan zij dit naar uw idee het beste doen?
- 20) Stel, ik zie graag dat u vanuit uw functie en standplaats nauw betrokken wordt bij mmk en aw-mmk? Wat is er nodig?
- 21) Ziet u voor uzelf een rol weggelegd?
- 22) Als u in de toekomst informatie wilt hebben over de projecten van mmk (oa van de academische werkplaats), op welke wijze kunnen de projectresultaten het beste aan u worden gecommuniceerd?
- 23) Van welke social media maakt u in werkverband gebruik?
- 24) Bij welke social media groepen bent u aangesloten?
- 25) Zou u bij sommige onderwerpen eerder in het proces betrokken willen worden? Zoja, in welke fase?
- 26) Denkt u dat betrokkenheid in een eerdere fase kan leiden tot een andere uitkomsten? Kunt u dat

toelichten?

- 27) Hoe kan de bestuurspraktijk volgens u het beste bij de academische werkplaats worden betrokken? (fase v/h proces)
- 28) Heeft u zelf projectideeën die u, mogelijk in samenwerking met de GGD in uw regio, nader zou willen uitwerken? Zoja, om welk idee gaat het?

Afronding interview

Bedank de informant hartelijk voor zijn of haar tijd en beloof dat de informant op de hoogte gehouden zal worden over het verloop van het onderzoek.

Bijlage 5: vragenlijst bestuurders telefonisch

A Algemeen

- 1) Hoe omschrijft u uw taak als wethouder?
- 2) Op welke thema's richt u zich (met name) in deze regio? → check met lijst projecten
- 3) Wat zijn voor u de belangrijkste doelen die u zich gesteld heeft gedurende uw ambtsperiode?
- 4) Met wie heeft u vanuit uw functie veel contact over onderwerpen met betrekken tot Milieu en Gezondheid? (inzicht werkveld)
- 5) Heeft u zich in uw dagelijkse werkpraktijk al eerder met thema's rondom milieu en gezondheid bezig gehouden? Zoja, wanneer, hoelang en in welke hoedanigheid?

B GGD/MMK

- 6) Waar schakelt u of uw afdeling de GGD voor in?
- 7) Met welke afdeling(en) binnen de GGD heeft u contact?
- 8) Bent u bekend met het feit dat u onderzoek op het gebied van milieu en gezondheid door de GGD kunt laten uitvoeren? (denk aan onderzoek gezondheidseffecten lucht, geluid)
- 9) Bent u bekend met de teams milieu&gezondheid of medische milieukunde (mmk) van de GGD ?
- 10) De projecten van de academische werkplaats zijn tot stand gekomen op initiatief van lokale GGD-en. Lokale medewerkers kon zelf een aanvraag tot financiering doen en zo de onderzoeksvraag afstemmen op lokale behoeften die zij signaleerden.
- 11) Wat vindt u van deze opzet? En bent u hier bekend mee?
- 12) In Academische Werkplaats, de naam zegt het eigenlijk al, wordt nauw samengewerkt met verschillende universiteiten. Wat vindt u van deze samenwerking?
- 13) Was u voordat ik u benaderde voor een gesprek bekend met de werkzaamheden van de GGD op mmk gebied? En met de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid en/of een van de projecten die uit haar koker voortkomt?
Zoja →ga naar vraag 14
Zo nee →ga naar de vragen vermeld onder D
- 14) Welke projecten kent u?
- 15) Gebruikt u de projectresultaten vanuit de academische werkplaats in uw werkpraktijk? En zoja, hoe?
- 16) Heeft u de kennis die u uit de academische werkplaats heeft opgedaan zelf gedeeld?
Zoja, hoe heeft u dat gedaan? (denk aan: verteld, mail doorgestuurd, link doorgegeven, rapport gegeven, in presentatie verwerkt, etc.)
- 17) Bent u bij projecten van de teams milieu en gezondheid betrokken (geweest)? Zoja, welke?

C De Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid, en ook de lokale teams milieu en gezondheid, willen de samenwerking met gemeenten in de toekomst verder versterken.

- 18) Hoe kan zij dit naar uw idee het beste doen?
- 19) Als u in de toekomst informatie wilt hebben over de projecten van de academische werkplaats, op welke wijze kunnen de projectresultaten het beste aan u worden gecommuniceerd?
- 20) Van welke social media maakt u in werkverband gebruik?
- 21) Bij welke social media groepen bent u aangesloten?
- 22) Hoe blijft u op de hoogte van de recente ontwikkelingen in uw vakgebied? (verschillende bronnen traceren)
- 23) Hoe kan de bestuurspraktijk volgens u het beste bij de academische werkplaats worden betrokken? En bij de activiteiten van de teams milieu en gezondheid?(fase v/h proces)
- 24) Heeft u zelf projectideeën die u, mogelijk in samenwerking met de GGD in uw regio, nader zou willen uitwerken? Zoja, om welk idee gaat het?

D Vragen voor ambtenaren onbekend met de mmk of aw-mmk

- 29) Kunt u een verklaring geven voor de onbekendheid met de Academische Werkplaats?
- 30) Kent u de MMK-adviseur uit uw regio?
- 31) U heeft de projecten en projectopbrengsten van de afgelopen periode kunnen bekijken. Zijn de bevindingen bruikbaar voor u?
Zo nee, waarom niet?
Zo ja: waar haalt u nu de inzichten over dit onderwerp vandaan?
- 32) Hoe blijft u op de hoogte van de recente ontwikkelingen in uw vakgebied? (verschillende bronnen traceren)

Samenwerking

Mmk en aw-mmk willen in de toekomst zowel de communicatie van de projectopbrengsten alsook de samenwerking met gemeenten versterken.

- 33) Hoe kan zij dit naar uw idee het beste doen?
- 34) Stel, ik zie graag dat u vanuit uw functie en standplaats nauw betrokken wordt bij mmk en aw-mmk? Wat is er nodig?
- 35) Ziet u voor uzelf een rol weggelegd?
- 36) Als u in de toekomst informatie wilt hebben over de projecten van mmk (oa van de academische werkplaats), op welke wijze kunnen de projectresultaten het beste aan u worden gecommuniceerd?
- 37) Van welke social media maakt u in werkverband gebruik?
- 38) Bij welke social media groepen bent u aangesloten?
- 39) Zou u bij sommige onderwerpen eerder in het proces betrokken willen worden? Zoja, in welke fase?
- 40) Hoe kan de bestuurspraktijk volgens u het beste bij de academische werkplaats worden betrokken? (fase v/h proces)
- 41) Heeft u zelf projectideeën die u, mogelijk in samenwerking met de GGD in uw regio, nader zou

willen uitwerken? Zoja, om welk idee gaat het?

Afronding interview

Bedank de informant hartelijk voor zijn of haar tijd en beloof dat de informant op de hoogte gehouden zal worden over het verloop van het onderzoek.